

**Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije
Mostar**

INFORMACIJA

**o aktivnostima u postupku izdavanja Energetske dozvole za izgradnju VE Tušnica
privrednog društva Winter Wind d.o.o. Tomislavgrad**

Mostar, februar 2023.

Informacija
o aktivnostima u postupku izdavanja Energetske dozvole za izgradnju VE Tušnica
privrednog društva Winter Wind d.o.o. Tomislavgrad

Uvod:

Informacija ima cilj informisati i upoznati Vladu Federacije Bosne i Hercegovine o aktivnostima koje provodi privredno društvo Winter Wind d.o.o. Tomislavgrad u postupku pribavljanja potrebnih dozvola za realizaciju projekta izgradnje VE Tušnica, koja se planira graditi na planinskom lokalitetu Jelovača-Tušnica, na području općine Tomislavgrad.

Obnovljivi izvori energije postaju sve važniji ne samo u smislu smanjenja emisije CO₂ nego kao i lokalni izvor energije bez potrebe uvoza. U ekonomskom smislu ovakvi projekti su veoma važni za opći prosperitet u regiji i zemlji.

Činjenica je da su investicije osnovna pokretačka snaga privrede i osnova razvoja svake nacionalne ekonomije, te da je njihova dinamika i efikasnost ulaganja od presudnog značaja za ekonomski napredak svake zemlje. Projekt izgradnje VE Tušnica doprinio bi unapređenju stanja privrede u Kantonu 10, a posebno u općini Tomislavgrad na čijem prostoru je lokacija VE Tušnica. Prihodi kantonalnog i općinskog budžeta bi se znatno povećali od koncesijske naknade koju bi privredno društvo Winter Wind d.o.o. plaćalo tokom 30 godina na osnovu Ugovora o koncesiji, broj 05-04-2-17-304/12 potpisanog s Vladom Kantona 10, 02.10.2013. godine.

Kompletan zahvat vjetroelektrane VE Tušnica planiran je na teritoriju općine Tomislavgrad i predviđen je Prostornim planom Općine Tomislavgrad i Kantona 10. Planirani prostor za VE Tušnica se nalazi na području Općine Tomislavgrad, sjeverno od Duvanjskog polja i to dijelom na planinskom predjelu Tušnice i manjim dijelom Jelovače. Do lokacije se dolazi postojećom pristupnom cestom vjetroelektrane Jelovača, koja završava na jugozapadnom rubu platoa Jelovača. Predviđa se dogradnja postojeće mreže puteva izvedbom novih u funkciji izgradnje i održavanja VE Tušnica i to na način da se između vjetroagregata Jelovača VA13 i VA14 odvaja novi put prema smjeru juga do platoa planine Tušnica.

Projekt VE Tušnica je započet 07.06.2017. godine, kada je počela kampanja ispitivanja i mjerenja vjetropotencijala. Provođenje kampanje investitor je ugovorio s društvom WIND-consult GmbH, iz Njemačke, koji su preuzeli cjelokupne obaveze koje proizlaze iz kampanje ispitivanja i mjerenja vjetropotencijala. Nakon završetka kampanje, društvo WIND-consult je izradilo elaborat naziva *Measurement of Wind Speed and Wind Direction for the Determination of the Wind Energy Potential, WICO 102MW417/03* od 03.05.2019. godine. Tako je na nadmorskoj visini od 1610 metara, izmjerena prosječna

brzina vjetra od 8,0 m/s, u desetominutnom intervalu, za period trajanja kampanje. Maksimalna izmjerena brzina vjetra iznosi 35,1 m/s. Pozicije i količina vjetroturbina su određene temeljem datih u elaboratu, te je određeno da je na predmetnu lokaciju idealno pozicionirati 11 vjetroatagregata, instalisane snage 6,6 MW.

Prema troškovniku glavnog projekta kojeg je izradilo društvo Habitat d.o.o. Mostar, ukupni trošak izgradnje VE Tušnica iznosi 106.354.000,00 €. Povrat investicije uz garantovanu otkupnu cijenu od 64,39 €/MWh (2023 godina) bio bi između deset (10) i jedanaest (11) godina.

Objekti VE Tušnica, sa svim sastavnim elementima za izgradnju: Vjetroatagregatima, platoima, pristupnim i internim cestama, servisnom zgradom, 33 kV srednjenaponskim raspletom i trafostanicom TS 33/110 kV, zauzimaju površinu koja je 1/1 vlasništvo Općine Tomislavgrad.

Na osnovu idejnog projekta kojeg je izradilo društvo Habitat d.o.o. Mostar, investitoru je, od strane Federalnog ministarstva okoliša i turzima, izdato Rješenje o okolišnoj dozvoli broj: UPI-05/2-2-19-5-49/20 od 16.06.2020. godine, te Rješenje o izmjeni rješenja o okolišnoj dozvoli br. UPI-05/2-2-19-5-49-1/20 SN od 03.02.2021. godine. Slijedom toga, Federalno ministarstvo prostornog uređenja izdaje investitoru Rješenje o urbanističkoj saglasnosti za izgradnju vjetroelektrane „Tušnica“ instalisane snage 72,6 MW, br. UPI/03-19-2-279/20 od 07.07.2021. godine, koje je postalo pravomoćno 20.08.2021. godine. Nadalje, Federalno ministarstvo prostornog uređenja izdaje investitoru Rješenje o načelnom odobrenju za građenje za složene građevine, br. UPI/03-19-2-587/21 od 07.01.2021. godine

Informacija sadrži:

- A. Hronologija aktivnosti u realizaciji projekta izgradnje VE Tušnica
- B. Status projekta izgradnje VE Tušnica
- C. Prijedlog zaključka

A. Hronologija aktivnosti u realizaciji projekta izgradnje VE Tušnica

Realizovane aktivnosti:

- 1) Ugovor o koncesiji sklopljen između Ministarstva privrede Kantona 10 i „Luna“ d.o.o. Tomislavgrad, od 02.10.2013. godine;
- 2) Odluka Vlade Kantona 10, broj: 01-02-175-1/14 od 25.06.2014. godine o davanju saglasnosti na prenos koncesije;
- 3) Ugovor o prenosu koncesije, zaključen dana 18.07.2014. godine, između „Luna“ d.o.o. Tomislavgrad i „F.L. Wind“ d.o.o. Tomislavgrad;
- 4) Odluka Vlade Kantona 10, broj: 01-02-203-1/22 od 24.05.2022. godine o davanju saglasnosti na prenos koncesije;
- 5) Ugovor o prenosu koncesije, zaključen dana 01.07.2022. godine, između „F.L. Wind“ d.o.o. Tomislavgrad i „Winter Wind“ d.o.o. Tomislavgrad;

- 6) Odluka o davanju saglasnosti na prijedlog Aneksa br. 1 Ugovora o koncesiji, br. 01-02-203-2/22 od 22.12.2022. godine;
- 7) Aneks ugovora o koncesiji, zaključen dana 22.12.2022. godine, između Ministarstva privrede Kantona 10 i društva Winter Wind d.o.o. Tomislavgrad;
- 8) Rješenje Federalnog ministarstva okoliša i turizma, kojim je data Okolišna dozvola broj: UPI-05/2-2-19-5-49/20 od 16.06.2020. godine;
- 9) Rješenje Federalnog ministarstva okoliša i turizma o izmjeni rješenja o izdavanju okolišne dozvole, broj: UPI-05/2-2-19-5-49-I/20 SN od 03.02.2021. godine;
- 10) Mišljenje Ministarstva graditeljstva, obnove, prostornog uređenja i zaštite okoliša Kantona 10, broj: 07-01-19-144/20 od 01.07.2021. godine;
- 11) Saglasnost na lokaciju Elektroprenosa BiH – Operativno područje Mostar, broj: 08-11929-6/20 od 30.03.2020. godine;
- 12) Saglasnost na lokaciju Elektroprenosa BiH – Operativno područje Mostar, broj: 08-11929-3/2020 od 07.09.2020. godine;
- 13) Saglasnost na lokaciju, data od strane BH-Gas d.o.o. Sarajevo, broj 02-BF-1411-373 od 19.01.2021. godine;
- 14) Stručno mišljenje Zavoda za zaštitu spomenika u sastavu Federalnog ministarstva kulture i sporta, broj: 07-36-4-4392-1/20 od 12.08.2020. godine;
- 15) Stručno mišljenje Zavoda za zaštitu spomenika u sastavu Federalnog ministarstva kulture i sporta, broj: 07-36-4-4392-3/20 od 28.10.2020. godine;
- 16) Stručno mišljenje Zavoda za zaštitu spomenika u sastavu Federalnog ministarstva kulture i sporta, broj: 07-36-4-4392-5/20 od 14.04.2021. godine;
- 17) Saglasnost na lokaciju JKP Tomislavgrad d.o.o., broj: 04-520-1/20 od 07.09.2020. godine;
- 18) Saglasnost na lokaciju JKP Tomislavgrad d.o.o., broj: 04-158-1/21 od 31.03.2021. godine;
- 19) Očitovanje na lokaciju, izdato od strane JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar, broj: III-1-L-2670 od 14.08.2020. godine;
- 20) Očitovanje na lokaciju, izdato od strane JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar, broj: III-1-L-898/21 od 15.04.2021. godine;
- 21) Saglasnost Ministarstva obrane BiH, broj: 11-03-28-1934-2/20 od 25.08.2020. godine;
- 22) Saglasnost Ministarstva obrane BiH, broj: 11-03-28-1179-2/21 od 19.04.2021. godine;
- 23) Obavještenje centra za uklanjanje mina u BiH, broj: DPA/04-36-13-1408-1/20 od 14.12.2020. godine;
- 24) Načelna saglasnost za priključenje VE Tušnica, izdata od strane Elektroprijenos BiH a.d. Banja Luka, Direkcija za planiranje sistema i inženjering, broj: 03-13616-2/2020 od 22.09.2020. godine;
- 25) Rješenje Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Kantona 10, broj: 08-04-22-25/20 od 18.11.2020. godine kojim se dozvoljava krčenje/prenamjena šumskog zemljišta u građevinsko zemljište;
- 26) Geotehnička studija – misija G1, urađena od strane Earth d.o.o. Tuzla, mart 2021. godine;

- 27) Geotehnički projekt – misija G21, urađena od strane Earth d.o.o. Tuzla, septembar 2021. godine;
- 28) Revizija elaborata o inženjersko-geološkim i geomehaničkim ispitivanjima terena za vjetropark „Tušnica“ – Misija G23, izrađena od strane Institut za građevinske materijale i geotehniku – Tuzla, oktobar 2021. godine;
- 29) Idejni plan upravljanja građevinskim otpadom, urađen od strane Zagrebinspekt d.o.o. Mostar, iz septembra 2020. godine;
- 30) Geodetski elaborat za pristupne i servisne ceste, platoe i vjetroagregate za vjetroelektranu „Tušnica“, broj: 09-07-21/20 iz augusta 2020. godine, urađen od strane Geo grad d.o.o. Čapljina;
- 31) Glavni projekt Vjetroelektrane Tušnica – Tomislavgrad 72,6 MW, izrađen od strane društva Habitat d.o.o. Mostar, koji se sastoji od sljedećih knjiga:
- Knjiga A0: GLAVNI PROJEKT VJETROELEKTRANE TUŠNICA - UVODNA KNJIGA
  - Knjiga A1: GLAVNI PROJEKT VJETROELEKTRANE - ARHITEKTURA
  - Knjiga A2: GLAVNI PROJEKT REKONSTRUKCIJE TRAFOSTANICE TS33/110kV – ARHITEKTURA;
  - Knjiga K1: GLAVNI PROJEKT VJETROAGREGATA- KONSTRUKCIJA;
  - Knjiga K2: GLAVNI PROJEKT POGONSKOG OBJEKTA 2 TS 33/110kV- KONSTRUKCIJA;
  - Knjiga K3: GLAVNI PROJEKT REKONSTRUKCIJE TS 33/110kV- TEMELJI PORTALA I POSTOLJA APARATA – KONSTRUKCIJA;
  - Knjiga K4: GLAVNI PROJEKT REKONSTRUKCIJE TS 33/110kV- PORTALI I POSTOLJA APARATA - ČELIČNA KONSTRUKCIJA;
  - Knjiga P: GLAVNI PROJEKT PRISTUPNIH I SERVISNIH PROMETNICA TE MANIPULATIVNIH PLATOVA;
  - Knjiga E1: GLAVNI PROJEKT OPĆE POTROŠNJE VJETROAGREGATA – ELEKTROINSTALACIJE;
  - Knjiga E2: GLAVNI PROJEKT GROMOBRANA I PRENAPONSKE ZAŠTITE VJETROAGREGATA - ELEKTROINSTALACIJE;
  - Knjiga E3: GLAVNI PROJEKT SREDNJENAPONSKOG RASPLETA - ELEKTROINSTALACIJE;
  - Knjiga E4: GLAVNI PROJEKT RASKLOPNOG POSTROJENJA 110kV – ELEKTROENERGETIKA;
  - Knjiga E5: GLAVNI PROJEKT RASKLOPNOG POSTROJENJA 33kV – ELEKTROENERGETIKA;
  - Knjiga E6: GLAVNI PROJEKT TRANSFORMACIJE I RAZVODA IZMJENIČNOG NAPONA;
  - Knjiga E7: GLAVNI PROJEKT TRANSFORMACIJE I RAZVODA IZMJENIČNOG NAPONA;
  - Knjiga E8: GLAVNI PROJEKT UZEMLJENJA, GROMOBRANSKE ZAŠTITE I RASVJETE ZA TS – ELEKTROINSTALACIJE;
  - Knjiga E9: GLAVNI PROJEKT INSTALACIJA ZA OTKRIVANJE I DOJAVU POŽARA ZA TS – ELEKTROINSTALACIJE;

- Knjiga E10: GLAVNI PROJEKT UPRAVLJANJA, ZAŠTITE, MJERENJA, SIGNALIZACIJE I NADZORA ZA TS 33/110kV – ELEKTROINSTALACIJE;
  - Knjiga T1: GLAVNI PROJEKT TEHNOLOGIJE VJETROELEKRANE;
  - Knjiga T2: GLAVNI PROJEKT TEHNOLOGIJE- SERVISNO DIZALO;
  - Knjiga ViK: GLAVNI PROJEKT REKONSTRUKCIJE TRAFOSTANICE - VODOVOD I KANALIZACIJA;
- 32) Plan upravljanja građevinskim otpadom, izrađen od strane Zagrebinspekt d.o.o. Mostar;
- 33) Elaborat zaštite od požara, izrađen od Zagrebinspekt d.o.o. Mostar;
- 34) Elaborat zaštite na radu, izrađen od Zagrebinspekt d.o.o. Mostar;
- 35) Glavni projekt zaštite od požara, izrađen od strane Zagrebinspekt d.o.o. Mostar;
- 36) Elaborat tehničkog rješenja priključka VE Tušnica na prienosnu mrežu, izrađen od Energetski institut Hrvoje Požar, mart 2022. godine;
- 37) Uslovi za priključak korisnika na prenosnu mrežu br. 44/22 od 27.04.2022. godine;
- 38) Izjava o prihvaćanju uslova za priključak korisnika na prenosnu mrežu od 20.05.2022. godine;
- 39) Geodetski elaborat, izrađen od GEO GRAD d.o.o. Čapljina, veljača 2022. godine;
- 40) Rješenje o saglasnosti Direkcije za civilno zrakoplovstvo BiH, br. 3-3-29-2-UP1-419-4/21 od 08.08.2022. godine;
- 41) Rješenje Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije o saglasnosti na projektnu dokumentaciju za Glavni projekt Vjetroelektrana Tušnica, br. UP/I-05-13-5-149/22 od 06.06.2022. godine;
- 42) Ugovor o međusobnoj saradnji sklopljen između Općine Tomislavgrad i privrednog društva Winter Wind d.o.o. Tomislavgrad, dana 02.12.2022. godine;

Aktivnosti u toku:

- Ishođenje energetske dozvole;
- Pregovori s komercijalnim bankama i analiza ponuda banaka za financiranje projekta VE Tušnica;
- Pregovori s potencijalnim izvođačima i analiza ponuda za izvođenje zemljanih i drugih građevinskih radova;
- Pregovori s dobavljačem vjetrotubina i analiza ponude i ugovora;
- Analiza ponude i ugovora za održavanje vjetroturbina i pregovori s potencijalnim pružateljem usluge održavanja;

Planovi za naredno razdoblje:

- Izdavanje građevinske dozvole;
- Zaključivanje Ugovora o priključku s Elektroprenosom BiH;
- Zaključivanje ugovora o isporuci vjetroturbina;
- Zaključivanje ugovora o održavanju vjetroturbina;

- Zaključivanje ugovora za izvođenje zemljanih i drugih građevinskih radova;
- Zaključivanje ugovora za radove i isporuku opreme za trafostanicu;
- Postizanje dogovora s komercijalnim bankama o financiranju projekta VE Tušnica;

B. Status projekta izgradnje VE Tušnica

U postupku pribavljanja građevinske dozvole za izgradnju novih i rekonstrukciju postojećih elektroenergetskih objekata investitori trebaju ishoditi Energetsku dozvolu. Energetska dozvola je upravni akt koji izdaje Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije investitoru u postupku dobivanja potrebnih dozvola za izgradnju proizvodnog elektroenergetskog objekta.

Po odredbama člana 78. st. (3) i (6) Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 66/13, 94/15, 54/19 i 01/22) i člana 23. stav (3) Uredbe o postupku, kriterijumu, formi i sadržaju zahtjeva za izdavanje energetske dozvole za izgradnju novih i rekonstrukciju postojećih proizvodnih postrojenja ("Službene novine Federacije BiH", broj: 27/14) propisano je da za izgradnju novih i rekonstrukciju postojećih proizvodnih elektroenergetskih objekata koji su iz nadležnosti Federacije BiH i čija je instalisana snaga veća od 30 MW, Energetsku dozvolu izdaje Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije uz prethodno pribavljenu saglasnost Vlade Federacije BiH i Parlamenta Federacije BiH Privredno društvo Winter Wind d.o.o. Tomislavgrad, postupilo je po članu 16. Uredbe, dostavilo svu traženu dokumentaciju u originalu ili ovjerenj kopiji koja nije starija od 60 dana, te dobilo potvrdu FMERI-a o kompletnosti zahtjeva.

Na osnovu člana 4.2. Zakona o prenosu Regulaoru i Operatoru sistema električne energije u BiH („Službeni glasnik BiH“ 7/02, 13/03, 76/09 i 1/11) i člana 36. Poslovnika o radu državne regulatorne komisije za električnu energiju („Službeni glasnik BiH“ br. 2/05), na sjednici državne regulatorne komisije za električnu energiju, održanoj 18. maja 2022. godine, donijela je *Odluku o odobravanju ukidanja maksimalno moguće snage prihvata iz neupravljivih izvora energije, br. 05-28-13-123-2/22 od 18.5.2022. godine*. Shodno navedenoj odluci otklonjena je potreba limitiranja maksimalno moguće snage prihvata iz neupravljivih izvora električne energije. Također, uzimajući u obzir želju Vlade Federacije BiH, ubrzao bi se proces izgradnje proizvodnih objekata iz neupravljivih izvora koji se planiraju graditi na području Federacije BiH, a uvažavajući propisane zakone i odredbe u procesu priključenja na prenosnu mrežu.

Imajući u vidu navedeno, na osnovu člana 19. stav (4) Zakona o Vladi Federacije BiH („Sl. novine Federacije BiH“, br. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 i 8/06), na prijedlog Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije, Vlada Federacije BiH, na 341. sjednici, održanoj 08.12.2022. godine, donijela je *Zaključak o realizaciji projekata izgradnje vjetroelektrana i fotonaponskih elektrana u Federaciji BiH i statusu njihovog priključenja na prenosnu mrežu*, kojim Vlada Federacije BiH zadužuje Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije da u postupku priključenja vjetroelektrana i fotonaponskih elektrana na prijenosnu mrežu obustavi izdavanje dokumenta Prethodne suglasnosti za priključak na prenosnu mrežu.

Prijedlog zaključka

Postupajući po odredbama člana 78. st. (3) i (6) Zakona o električnoj energiji u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", br. 66/13, 94/15, 54/19, 1/22 i 61/22) i člana 23. stav (2) Uredbe o postupku, kriterijumu, formi i sadržaju zahtjeva za izdavanje energetske dozvole za izgradnju novih i rekonstrukciji postojećih proizvodnih postrojenja ("Službene novine Federacije BiH", broj 27/14), Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije, da bi pripremilo nacrt Energetske dozvole i provelo javnu raspravu, treba da pribavi prethodnu saglasnost na postupak izdavanja Energetske dozvole za izgradnju VE Tušnica od Vlade Federacije BiH i Parlamenta FBiH. Imajući u vidu sve gore izneseno Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije predlaže Vladi Federacije BiH da usvoji Informaciju o aktivnostima u postupku izdavanja Energetske dozvole za izgradnju VE Tušnica, privrednog društva Winter Wind d.o.o. Tomislavgrad, sa Prijedlogom zaključka kao i Prijedlog zaključka koji treba da donese Parlament Federacije Bosne i Hercegovine.

Na osnovu člana 78. st. (3) i (6) Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 66/13, 94/15, 54/19, 1/22 i 61/22), uz prethodnu pribavljenu saglasnost Vlade Federacije Bosne i Hercegovine V. broj _____ od _____, Parlament Federacije Bosne i Hercegovine na sjednici Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine od _____ i na sjednici Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine od _____ donosi

ZAKLJUČAK

o davanju prethodne saglasnosti u postupku izdavanja Energetske dozvole privrednom društvu Winter Wind d.o.o. Tomislavgrad

I

Daje se prethodna saglasnost Federalnom ministarstvu energije, rudarstva i industrije u postupku izdavanja Energetske dozvole privrednom društvu Winter Wind d.o.o. Tomislavgrad, za izgradnju vjetroelektrane VE Tušnica, instalisane nazivne snage 72,6 MW (11x6,6 MW), odobrene snage priključenja 72,6 MW (11x6,6 MW), planirane godišnje proizvodnje električne energije od 193 GWh, koja se planira graditi na planinskom području brda Jelovača-Tušnica, na području općine Tomislavgrad.

II

Zadužuje se Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije da pristupi aktivnostima iz člana 23. st. (4), (5), (6) i (7) i člana 24. Uredbe o postupku, kriterijumu, formi i sadržaju zahtjeva za izdavanje energetske dozvole za izgradnju novih i rekonstrukciju postojećih proizvodnih postrojenja („Službene novine Federacije BiH“, broj 27/14), na izdavanju Energetske dozvole iz tačke I ovog zaključka.

III

Ovaj zaključak stupa na snagu narednog dana od dana objave u „Službenim novinama Federacije BiH“.

PFBiH, broj _____

Sarajevo, _____ 2023. godine

**Predsjedavajući
Doma naroda**

**Predsjedavajući
Predstavničkog doma**

Parlamenta Federacija BiH

Tomislav Martinović

Parlamenta Federacije BiH

Mirjana Marinković-Lepić